Any IV. Vilafranca del Penadés 11 d'Agost de 1912 Número 165.

:ACCIÓ:

Setmanari portaveu de la "Associació Católica"

Redacció y Administració: Ferrers, 38.

Els trevalls se publican baix l'exclussiva responsabilitat de llurs autors.

Restablir totes les coses en Crist.

La acció es la necessitat suprema dels temps presents.

1.ª Enciclica de S. S. Pio X.

Preus de suscripció

SOCIS. . . Trimestre 3 rals.

NO SOCIS. . " 1 pta.

Els balls de la Festa Major

Un company en la prempsa ha escrit un article sobre'ls típichs balls de la nostra festa major. El Sr. Nubiola me permeterá, tot respectant el seu parer, exposar el meu que sempre tindrá algun punt de contacte.

***

Com una altra volta ja ho constatárem, potser ab massa cruesa, els nostres balls populars no representan ja el natural espandiment del nostre poble,que ja sigui que te malejat el gust y te massa ardenta la febre de la novetat, ja sigui que'ls metexos balls han degenerat bon tros, ja sigui que se li han fet mes assequibles ab sos infims preus les diversións, busca la expansió en altres llochs.

No hi ha dupte també que nostres danses populars tendexen a desaparexer y lo mes trist es que, mes que per dexar lloch a una nova y sana consuetut o institució, o a impuls d'idees sólides y refinaments de gust, desaparexen els nostres balls a causa de la estenuació del vigor ancestral de la nostra rassa, la qual sabia be manifestarse y espansionarse en aquets detalls, si voleu, insignificants de la vida d'un poble.

Nosaltres, amants de la Tradició, no del "estancament", ens dolém de que decaiguin aquets típichs balls, perque creyém, ab l'Ilm. conterrani, el Dr. Torras y Bages, que la pérdua de les costums indígenes y la adopció de les estrangeres senyala les derreríes d'una rassa.

Y també se'n ha de doldre d'axó especialment tot representant de la democracia,perque aquets balls son divertiments eminentment populars, dedicats al poble, la majoría del qual no pot comprarse ab miserables céntims, la alegría, dedicats al poble que necessita alegria y alegría tant gratuita com sana, que arronsi la tensió d'un trevall continuat. Els richs no necessitan balls populars: ells ja trovan l'alegría, en altres llochs vedats pels pobres.—Y sense divertiments populars, queda compromés el verdader caracter de una festa major. Una festa major ha de ser la festa de tots, ha de sert l'alegría que sobrix per carrers y plasses, invadint totes les cases per desemblanquinades y rónegues que siguin. Y no obstant en moltes festes majors axó no's cumpleix: en molts pobles si us voleu convencer de que s'hi celebra festa major haureu de comprar una papeleta y entrar en tal sala, en tal teatre,en tal local hont s'hi tanca hermeticament tota alegría y diversió. Axó no es festa major: a Barcelona cada dia fora festa major, y axó no es veritat: si voleu recordar una festa major a Barcelona, haureu de recordar aquelles célebres festes de la Mercé del any 1902.

A Vilafranca la festa major ya es mes auténtica, perque es mes típica, mes de carrer y mes de tots.Gralles,fluviols,sachs de gemechs, tamborins y altres instruments de gatzara se escampan per la Vila espandint les alegres notes de cadencies populars tot dirigint les combinacións y evolucións dels balls. Y creyeu; encara fan la delicia dels forasters que no ho han vist, dels pagesos mes fets a les coses senzilles, dels vells que en mitg de la devastació de costums, veuen encara conservarse aquestes. Dels infants no cal parlarne. Y per tots ressona molt escayenta aquella borinor de música que s'escolta sense pensarshi,ara fortament y d'aprop, ara de lluny, esvahintse enllá, mentres comensan a sentirse altres cadencies que s'apropan. Tot axó manté viu el recort de que estém de festa major, y forma insensiblement un ambient de joya.

***

Se llegeix en la "Tradició Catalana":

"Quan una idea, una costum o una tradició se perpetùa en un país y es amada d'una rassa, essent solament contrariada per la gent lleugera, amiga irreflexible de novetats o qui cobeja lo renom de sábia, tingau per segur que hi ha una veritable relació de naturalesa entre lo país y la institució, y que volerla abolir es una follía".

Verdaderament,continuem nosaltres ab ploma insegura després de copiar la pregona sentencia del sabi Prelat, verdaderament es molt dur arrencar de cop una consuetut que te lligams (molt forts en molts vilafranquins) ab la nostra naturalesa. No sabeu quan subversiva y reixenta es la forsa "d'alló que sempre s'ha fet, que sempre ho hem vist?" No siguém nosaltres qui cometém la follía d'arrebassar del nostre poble una consuetut tant típica y secular, que dona una especial fisonomía a la nostra festa major. Respectem aquesta costum que al cap d'avall reviu no més un cop cada any, pensem que son els cants y músiques que alegravan a nostres avis, mes senzills y mes adictes a la rassa. Aquets típichs balls son la veu, la protesta d'aquella forta rassa que avuy trontolla y llangueix.

¿Que pel parer del Sr. Nubiola aquets balls s'han de arreconar als Arxíus y dintre polsoses carpetes? Si's tractès de coses materials y mortes, hi estaría molt conforme: pro tractantse de coses que sempre se poden fer reviure, val mes que tota la Vila se convertexi en un museu vivent: que'l museu vivent ens visiti, ens escometi coaccionant la nostra atenció,axis com nosaltres visitém els museus de coses mortes. Y axis se mantindrá mes víu el recort y l'amor a n'aquesta bona consuetut y no correrá perill de perdres.

***

Y ara la última consideració pel respecte als nostres típichs balls.

Hi ha que ferse'l cárrech de que aquets balls no son jochs olympichs, ni atlétichs, ni jochs d'equilibri o de destresa, talment com unes "varietés" de Cinema. No: en aquest sentit si que inspirarían indiferencia.

En aquets balls populars, s'hi ha de mirar una espansió, una ingenuitat, una franquesa si voleu, de la nostra rassa: s'hi ha de mirar a la nostra rassa com juga o jugava ab el meteix seny, métode y ritme que presidían tots els seus actes.S'hi ha de veure una lliure paráfrassis de la sardana. S'hi ha de veure'ls primers mohiments d'una rassa en la seua infancia, en la rudesa dels seus comensaments. Un moment ben curiós de la nostra rassa, que's perpetua y reíx cada any. Continuemlo també nosaltres aquest moment, que la continuitat es la primogénita de la santa energía.

Lo que convé es que tots aquets balls populars se seleccionin y retornin a llur nadiua y primordial puresa y exactitut. Tots ab les propies lletres y tonades y evolucións, sense les ilibertats individuals y dexadeses que hi sobrevenen al executarlos repetides vegades, de lo qual molt justament se quexa el Sr. Nubiola.

ARNAU DE ROCAFORT.

DIPOSIT DE CIMENTS DE LA FABRICA

Cementos y Cales Freixa, S. A.

DELS MONJOS

Porland ◎ Grapier ◎ Cal hidráulica ◎ Rápit ◎ Lent ◎ Roquefort

Delegació del Banch Vitalici d'Espanya

SEGURS DE VIDA ◎ RENDES VITALICIES

Joseph M.ª Feliu Rambla de Nostra Senyora, núm. 31 VILAFRANCA.

RETALLS

Lluitém!... ens dedicá tot el nombre passat. Es alt honor el que'ns dispensa; no'n merexém tant. Moltes gracies.

***

Un *set cebets* de *Lluitèm!...* va donar una relliscada al sentar la errónea asserció de que "Jehová vol víctimes humanes". Les ignoscentes indicacións d'aquest atrevit Estisores l'han molestat com mosques d'ase, tant que ha espigolat la Biblia empassántsela tota y ab ayre de vencedor de *rayadillo* imfla les galtes y ens tira en cara una porció de versicles comprometedors que ens han aclaparat.

Com que segons *Lluitèm!... para muestra basta un botón*, servirém pera mostra als nostres llegidors els dos primers versicles que son els botóns que sostenen el carromato dels *sufiencies:*

24 Entonces llovió Jehová sobre Sodoma y sobre Gomorra azufre y fuego de parte de Jehová desde los cielos.

25 Y "destruyó" las ciudades y toda aquella llanura con todos los moradores de aquellas ciudades y el fruto de la tierra.

Y d'aquesta faysó seguexen fins a nou, els versicles extrets del Pentateuco (traducció de Cipriano de Valera) que proban no mes que *Jehova castiga.* A les aules serien rebutjades aquestes probes ab la contesta escolástica: no va *ad rem* que vol dir també que no van en lloch.

***

Y va de *cuento.* Un burgés de vila escrigué a un seu amich que sojornava a América que al retornar li dugués un lloro. Al cap de breu temps l'*americano* departí cap a sa terra plenes les maletes y la bossa curulla, desembarcant a Barcelona. Vetaquí que arriva a la vila nadiua hont ja l'esperava el bon burgés que anava a rebre al lloro. Axís que l'*americano* s'adona del burgés, se repensa, examina sa memoria trobantla infidel, y cercant un recurs pera acontentar al burgés, entretant li diu que'l lloro va ab l'equipatge que trigará en arrivar al menys un parell de díes.

Veyent l'impossibilitat de trovar lloros en sa terra, ell que fá; barrina que barrina fins que se li acudí aquesta idea felís. Cercá un minyó que li agafés un mussol y fentli pintar les plomes de colors llampants de lloro el regalá al burgés qui tot cofoy li deya: *Lorito real, lorito real!*

Al despreocupat *americano* que era molt bromista se li acudí visitar al burgés que s'entretenía ab el seudo-lloro tot dientli: *Lorito real, lorito real!* Y boy escapantli el riure li digué: Que tal! ja parla?—No encara, respón el burgés, peró escolta; miri com s'hi fiixa!

***

Y va de *moraleja. Lluitém!...* regira els fulls de la Biblia sens enténdrela, mes aviat la compendrá car sa suficiencia tot s'ho *acémila*, vull dir s'ho assimila.

Mes per ara sols s'hi fiixa!

***

Y ara que parlém de lloros...

Comentant *Lluitém!...* el judici que sa secció *De tot* mereix à *Fructidor* qui diu: *«viene a ser un bacin que se lo pasan unos a otros para satisfacer sus necesidades comadrescas»*, etc., escriu lo següent: "*aquexa secció (De tot) es un purgant molt actiu y que les necessitats que derivan de la seva acció van a parar a les columnes de Fructidor y d'*ACCIÓ."

Gracies per l'obsequi!

Mes finura no cal cercarla en Quevedo. Si persisteix aquest estat patològich de *Lluitèm!..* els vehíns cumplint son dever de ciutadants haurán de denunciarlo al Sub-delegat de Medicina com a cas sospitós. Li recomaném *làudano.*

***

Referintse *Lluitém!...* al suposat conflicte sobre els lleóns del escut que ha d'adornar la fatxada de la Casa de la Vila, que sembla que eran suprimits en l'actual progecte, diu: "*Per nosaltres que hi posin un dimoni. Encara que'ns valgui un altra excomunió.*"

Home! home! no volgueu incorrer en excomunió per tant poca cosa! Tot se pot arreglar sense acudir a solucións extremes. Per nosaltres, si no hi caben els lleóns que hi posin un parell d'*Ursus* que mirats de lluny farán efecte, y sobretot no hi haurá por que ab la seua feresa *colltorsin cap immaculat lliri.*

Veyeu com tot se soluciona?

***

Y ara pel imprescindible Thomás Ursus.

Diu aquest sapientíssim escribent: "*acabo aconsellant al dolcíssim "Estisoretes "no s'astori tant ab la meva feresa, car la seva constitució fisiológica podria sentirsen y colltorsarse com immaculat lliri. Y axó, en bona fe, que ho sentiría, tot cás que no m'he menjat may cap criatura per ensucrada que me la presentin.*"

Gracies Ursus perdona criatures, us agraexo tal misericordiosa declaració que a haverla feta avans no haguera passat may *mala nit.* Encara que l'os sigui pelut, son pel contribueix a sa hermosor.

El hombre y el oso
cuanto mas feo mas hermoso.

Desde ara us dirém Ursus maco.

***

Ursus maco diu que Comte, el filosoph fundador del positivisme francés (cosa que segurament no sabía) y l'astrónom Laplace son mes sabis que Estisores.

Vol callar burrango?

***

Y continua:

"*Y jo'm ratifico ab lo dit dues setmanes enrera: "Volém saber quins son els bons*".

Ja veuréu, ja veuréu, ja veuréu. Diríem que ereu vosaltres, mes temém que el públich s'ho prengués com una rifada.

***

D'un programa de cine:

"Que rojo fuese Judas,
tiene sus dudas;
más que era como algunos
de los que siguen a Jesús,
es tan cierto como hay luz."

Y preguntan els del cine: ¿Tenía rahó l'autor de la copla?

Si, home, si; feu examen de conciencia y responguéuse.

ESTISORES.

BIBLIOGRAFIA

DEBERES DEL HOMBRE, por SILVIO PELLICO. Versión castellana por el Dr. Don Manuel Milà y Fontanals, 3.ª edición. Barcelona, 1912. Fidel Giró, impresor, Valencia, n.º 233.

Heus aquí un llibre que contrasta notablement ab la literatura y les costums actuals, en tal manera que s'ha arribat a dir que era un anacronisme.

Res mes lluny de la veritat. A la lleugeresa habitual de la literatura y dels hábits d'avuy no hi pot anar pas malament, ans al contrari, un bon empelt una pregona ingecció de serietat, de noblesa de sentiments, d'amor al sacrifici, fins de heroisme. Tot axó es aquest llibre justament calificat de compendi del ver ideal del home cristiá, en lo que's refereix a la vida interior del esperit y a ses relacións ab la societat.

En la lectura d'aquest llibre, curull de bondat y amor, se rabejaría l'esperit nobilíssim del gran Milá, qui emmotllá sempre la seua conducta, sincerament cristiana, a les ensenyanses d'aquest llibre, que no sembla sino una personificació d'en Milá.

Deberes del hombre, sense la aridesa de una obra didáctich-moral, es eminentment educativa y de gran forsa apologética y confesso per experiencia que guanya el cor de qui la llegeix.

Ademes, els vilafranquíns tenim un poderós motiu pera lloarla, apart el seu mérit, y es la pròxima glorificació del gran mestre Milá en el suntuós monument que estém a punt de inaugurar.

Y de des d'aquestes planes me cal agrahir publicament al vilafranquí Joseph Roig y Roqué, editor d'aquest llibre, que publicà per primera volta en Milá, en 1843, el seu entussiasme pel gran mestre y els treballs y sacrificis que, ab ver amor de devot, ha dut a terme pera la glorificació d'en Milá.

Tot elogi es ben merescut.

M. MESTRES, PBRE.

Estació Enológica

CONCURS

El Ministre de Foment ha concedit a la Estació Enológica de nostra Vila 5.000 ptes. pera que les distribuexi com a premi als viticultors, y d'acort ab les entitats agrícoles de la localitat se repartirán de la següent manera:

3 premis de 500 ptes. cada un, als mitjans o petits propietaris de la comarca del Penadés que millor dirigexin ses explotacións vitícoles, inspirantse en un criteri exclussivament económich.

2 premis de 500 ptes. cada un, als mitjans o petits propietaris viticultors que possehexin els cellers mes ben montats segons els concells de la ciencia enológica.

25 premis de 100 ptes. cada un, als viticultors parcers (obrers) que ab mes cuydado conreuin ses vinyes.

El Jurat estará constituhit pel personal técnich de la Estació Enológica y un delegat de cada Associació agrícola de la Comarca.

Podrán solicitar els premis tots els viticultors de la comarca del Penadés (alt, central y baix).

En les solicituts s'hi ha de fer constar el lloch de la finca, nom, superficie aproximada, etc.. y s'han de dirigir a la Estació Enológica.

Els aspirants als dos premis referents als cellers, tenen temps de presentar les solicituts fins el 20 del corrent. Aquets dos premis han sigut incorporats al Certamen del Centre Agrícola del Penadés.

Els aspirants als demes premis tenen temps fins el 25 del corrent.

Oportunament se publicará el fallo del Jurat y'l día de la repartició de premis.

Secció d' Estalvis de la Associació Católica

Día 28 de Juliol

Imposicións, 22. . . 102'50 Ptes.

Día 4 d'Agost

Imposicións, 33. . . 267'25 Ptes.
Reintegres, 1 . . . 75' "

NOVES

Tots els díes a les 4 de la tarda se verifica l'entrenament dels individuus y classes de tropa que pendrán part en la festa hípica que tindrá lloch en un dels díes de la nostra festa major.

Díes passats caygué d'una bastida un obrer en la plassa de la Constitució ocasionantse ferides que afortunadament no foren de gravetat, de lo qual ens ne alegrem.

Ab una solemnitat verament extraordinaria, el dijous passat rebé les aygues del Sant Baptisme en la iglesia de Santa María la filla de nostres distingits amichs D. Sabel Berch y D.ª Isabel Rodó. Se li imposaren els noms de Eularia, Isabel y Tomasa.

Que per molts anys sigui la alegría dels seus pares y demes familia.

Avuy estará de torn la farmacia del senyor Gené, del carrer de la Cort.

Diumenge vinent publicarém un interessant article que acabem de rebre de nostre distingit colaborador D. Joseph M.ª Rovira y Jané, d'un tema molt important pera'ls agricultors.

Confiteria Trens.—Avuy els mantecados serán de CACAO AU KIRCH.

El día 3 del corrent s'uní ab l'indisoluble llas del matrimoni a S. Quintí de Mediona, la distingida Srta. Na Pepita Bas y Bargalló ab l'inteligent industrial Don Emili Chalaux y Carbó.

Rebin els contrayents y ses apreciables families la nostra mes coral enhorabona.

L'Ilm. Dr. Torras y Bages se dignará passar en nostra Vila els díes de la Festa Major. Durant sa estada administrará'l Sagrament de la Confirmació.

Planxat alemán.—Exclusiu pera Colls y Punys usats : Sucursal en Vilafranca, *Mercería Becerra*, Parellada, 17 : Se reben els encárrechs per tot el dilluns : Els colls y punys se preferexen sens rentar.

Ha arribat a Vilafranca pera disfrutar de un mes de llicencia el primer tinent del heróich Regiment de Sant Fernando, n.° 11, senyor Bonet, nebot del Tinent Coronel d'aquesta Zona, Sr. Milla. Li desitgém li sía agradosa la seva estada entre'ls vilafranquins.

Del «Porfólio Fotográfico de España», que ab tant éxit publica la casa editorial Albert Martin, de Barcelona, s'han posat a la venda els quaderns 15 y 16 que corresponen, respectivament, a les provincies de Tarragona y Guadalajara. Cada quadern, a mes d'un mapa a varies tintes, descripció de la provincia y capital, nom dels pobles y partits que la constituexen, porta 16 boniques fotografíes dels principals llochs.

Aquets quaderns se venen a totes les llibreríes y centres de suscripció al preu de 50 céntims cada un.

En sa última visita a nostra Vila el Capitá General Sr. Weyler va quedar agradablement sorprés ab la generositat de nostre Ajuntament qui ha fet construir en el Quartel un luxós quarto de lavabo, banys y dutxes, pera l'higiene dels soldats.

Avís important.—Pera comprar o vendrer finques de totes classes, dirigirse al Procurador d'aquesta Vila D. Joseph Mata.

Copies a máquina.—A la Rambla Sant Francesch, núm. 26, se copían tota classe de documents ab la major promptitut y economía. Les copies se fan ab la máquina **Monarch visible Americana** de la que n'es representant el Procurador Sr. Mata.

Naxements de la setmana.—Pere Morató y Rovirosa.—María del Roser Español y Figueras.—Francisca Bonet y Perez.—Eularia Berch y Rodó.—Josepha Fabré y Busquet.

Obits id.—Bartomeu Fiol y Serdá.—Anton Salvany y Dias.—María Rovira y Miró.

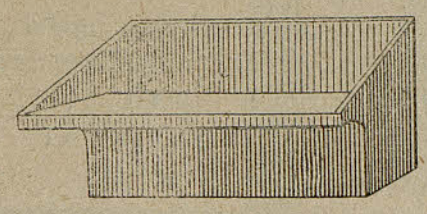
LA CENTRAL

Rambla de St. Francesch, núm. 33.--VILAFRANCA DEL PENADÉS.

Magatzém de materials y articles pera la construcció

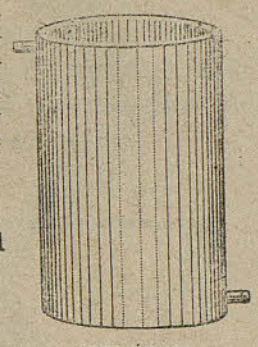

Rajoles : baldoses : mosaichs : Watter clossets : lavabos : asseadors : orinadors : sifons, etc. : Ciments de totes classes :

SAFREIX

Construccións de ciment armat, fabricació la més prompte y económica. Se venen a preus fins avuy may vistos en **La Central**

DIPÓSIT

CANO

Les POSTALS ab vistes de Vilafranca noves, se venen en la imprempta ESTEVA, al preu de 10 cts. cada una.

Salvació dels nens

Denticina y Panacea Oliveres
(Primera marca)
Preparador y Propietari,
Don J. Casanella
65 anys d'èxit
(cuydado ab les imitacións)

VENDA: Farmacies y Drogueríes de Espanya, Portugal y América.

IMP. ESTEVA. VILAFRANCA

Dipósit de PIANOS manubris y de teclat

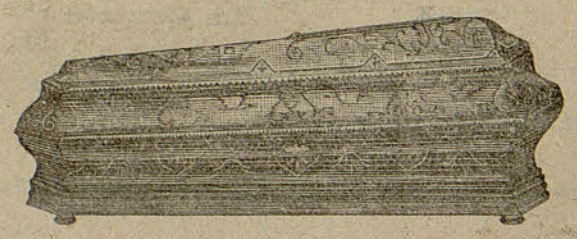
Joseph Mata

Carrer de Sant Pere, 34
Despatx: Cera, 19 ❀ VILAFRANCA DEL PANADÉS.

Aquesta casa compta ab pianos construhits ab models nous a Vilafranca. Aquestos tenen la gran ventatja que, per *cambiar la música* no hi ha necessitat de tornarlos al dipòsit.

VENDAS Y CAMBIS DE PIANO DE TECLAT

Els lloguers son a preus reduhidíssims.

FUNERARIA MODELO

de JOSEPH TRIUS (á) Torné

Carrer de Santa María, número 8.--VILAFRANCA.

Aquesta casa, montada ab tots els adelantos moderns, participa al pùblich, que en ella hi trobarán baguls de totes classes desde 'l mes senzill al de mes gran luxo, tots a preus reduhidíssims, poguent assegurar que hi trobarán una rebaxa d' un 25 per 100 als demés establiments d' aquest article.

❀ Gran varietat en CORONES. ❀

DR. FLOTATS

especialista en enfermetats de

Garganta, Nas y Oidos

Metje del Hospital de Santa Creu y del
Dispensari Municipal Otorino-aringológich de Barcelona
Especialista de la beneficencia y Hospital de Vilafranca

Visita a **Vilafranca** (Rambla de Ntra. Sra., 37, baxos) ❀ Tots els divendres, de 7 y 1|2 a 9 nit. Tots els dissaptes, de 8 a 11 dematí

Consultori a **Barcelona** Pl. Urquinaona, 10, al costat Correos ❀ De 10 a 11 dematí y de 3 a 5 tarda. Díes festíus, de 10 a 11 dematí

Imprempta Esteva
Postals de tota mena
Vistes de Vilafranca

MAGATZÉMS DE FERRETERÍA Y VIDRES PLANS

Ferretería completament assortida, vidres plans, baldoses y baldosilles imprimides y de color, etc., etc. = Báscules, pesos y mides.

MATERIAL ELÉCTRICH de tota classe y tot lo necessari pera instalacións = Timbres eléctrich y ab pila = Làmpares irrompibles y de totes les demés classes. Tot a preus reduhidíssims.

Cartró cuyro pera taulades — Cartró pedra pera carruatges
Banchs, taules y cadires de jardíns
Carretons pera terra y magatzéms — Ternals de ferro de totes mides

Nova máquina pera netejar ganivets

Prempses pera la carn.

Únich pera la venda: FERRETERÍA de **Joan Casas**

Carrer dels Ferrers, n.° 8.—VILAFRANCA DEL PENADÉS

PERE HILL ❧ Pintor decorador

Decoració de habitacións, fatxades y tendes

Especialitat en rótuls y tota classe de imitacións a fustes

Gran assortit de papers del país y extrangers

ACADEMIA DE DIBUIX

Classe especial pera **noyes** de 12 a 1 tarda, y de 7 y mitja a 8 y mitja nit per **homes.**

Rambla Ntra. Sra. 39 y Sol, 8, baxos-VILAFRANCA.

LA MES EXQUISIDA DE LES XACOLATES

ES LA MARCA

PH. SUCHARD

ELS MES RICHS CARAMELOS SON ELS

LYON

DE VENDA: A LA ACREDITADA CASA

Jaume Totosaus-Vilafranca del Penadés.

DISPONIBLE

Fusteria, Construcció y reparació de **Cortines-Persianes**

JOSEPH FELIU

Unica casa a Vilafranca que construeix les cortines-persianes de cadeneta, lo que permet donarles a preus mes reduhits que qualsevol altra casa.

Se restauren mobles :: Perfecció y Economía

Palma, 11 ❀ VILAFRANCA

Fusteria mecánica y construcció de Ataúts

P. Magí Soler

Tallers y despatx: CLASCAR, 13.
Depósit de **ataúts:** PLASSA DE JAUME I, 3.

Unica casa montada ab maquinaria moderna

Preu fixo y mes limitat que en cap altra casa del ram de FUNERARIA

CORONES PERA TOTS ELS GUSTOS

Promptitut ❀ Perfecció ❀ Economía